

ZAKON O LOBIRANJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način obavljanja lobiranja, pravila lobiranja, registar i evidencije u vezi sa lobiranjem i druga pitanja od značaja za lobiranje.

Pojam lobiranja

Član 2.

Lobiranje je aktivnost kojom se vrši uticaj na organe Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, organe imalaca javnih ovlašćenja, čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: organ vlasti), u postupku donošenja zakona, drugih propisa i opštih akata, iz nadležnosti tih organa vlasti, radi ostvarivanja interesa korisnika lobiranja, u skladu sa zakonom.

Aktivnosti koje se ne smatraju lobiranjem

Član 3.

Lobiranjem se ne smatraju:

- 1) informacije, stavovi i mišljenja o zakonima, drugim propisima i opštim aktima, predlozima ili nacrtima zakona, drugih propisa i opštih akata, objavljenim u sredstvima javnog informisanja i drugim sredstvima kojima se javnost obaveštava;
- 2) aktivnosti lica koja javno saopštavaju svoje stavove, odnosno dostavljaju predloge i stručna mišljenja organima vlasti radi iniciranja, pripreme, razmatranja, usvajanja i davanja obrazloženja predloženih rešenja zakona, drugih propisa i opštih akata ili učestvuju po pozivu organa vlasti sa ili bez naknade ili u okviru projekata čiji je korisnik organ vlasti, u pripremi, razmatranju ili davanju stručnih mišljenja o predloženim rešenjima zakona, drugih propisa i opštih akata;
- 3) građanske inicijative upućene organima vlasti na predložena rešenja zakona, drugih propisa i opštih akata;
- 4) aktivnosti funkcionera i zaposlenih u organima vlasti radi iniciranja, pripreme, razmatranja, usvajanja i davanja obrazloženja predloženih rešenja zakona, drugih propisa i opštih akata, ako se te aktivnosti obavljaju u skladu sa njihovim ovlašćenjima.

Lobista i pravno lice koje obavlja lobiranje

Član 4.

Lobiranje može da obavlja fizičko lice koje je upisano u Registar lobista, u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: lobista) i privredno društvo, odnosno udruženje koje je upisano u Registar pravnih lica koja obavljaju lobiranje u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: pravno lice koje obavlja lobiranje).

Lobiranje može da obavlja fizičko lice koje nije upisano u Registar lobista ako je zakonski zastupnik ili je zaposlen kod korisnika lobiranja ili zastupa interese udruženja ili privrednog društva čiji je član korisnik lobiranja (u daljem tekstu: neregistrovani lobista).

Korisnik lobiranja

Član 5.

Korisnik lobiranja je fizičko ili pravno lice u čijem interesu se vrši lobiranje.

Lobirano lice

Član 6.

Lobirano lice je izabrano, imenovano, postavljeno, zaposleno ili na drugi način radno angažovano lice u organu vlasti, kao i lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje organ vlasti daje saglasnost, a koje učestvuje u postupku pripreme i donošenja zakona, drugih propisa i opštih akata ili može uticati na sadržaj zakona drugih propisa i opštih akata.

Načelo zaštite javnog interesa

Član 7.

Lobirano lice je dužno da spreči nastanak štetnih posledica po javni interes koje mogu nastati usled lobiranja.

Načelo integriteta

Član 8.

Lobista, pravno lice koje obavlja lobiranje i neregistovani lobista dužni su da prilikom lobiranja postupaju u skladu sa načelom integriteta.

Načelo integriteta podrazumeva zakonitost, transparentnost i odgovornost u radu, kao i etičnost, u cilju očuvanja ličnog ugleda, ugleda pravnog lica koje obavlja lobiranje i ugleda korisnika lobiranja, kao i lobiranja.

Lobista, pravno lice koje obavlja lobiranje i neregistovani lobista ne mogu da zastupaju dva ili više korisnika lobiranja koji u konkretnom slučaju imaju suprotne interese.

Kodeks ponašanja učesnika u lobiranju

Član 9.

Kodeks ponašanja učesnika u lobiranju sadrži etička pravila o ponašanju svih učesnika u lobiranju sa ciljem da se lobiranje obavlja transparentno, u skladu sa ovim zakonom i javnim interesom.

Kodeks iz stava 1. ovog člana donosi direktor Agencije za borbu protiv korupcije (u daljem tekstu: Agencija).

II. USLOVI ZA OBAVLJANJE LOBIRANJA

Uslovi za obavljanje lobiranja za fizičko lice

Član 10.

U Registar lobista može se upisati lice:

- 1) koje je državljanin Republike Srbije;
- 2) koje je potpuno poslovno sposobno;
- 3) koje ima visoku stručnu spremu;
- 4) koje nije osuđivano za krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje lobiranja;
- 5) kome nije izrečena ili je prestala mera bezbednosti, odnosno zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti;

6) koje je završilo obuku za lobistu.

Strano fizičko lice može da obavlja lobiranje u Republici Srbiji ako je registrovano za obavljanje lobiranja u državi čiji je državljanin i ako je upisano u posebnu evidenciju o stranim fizičkim licima koja obavljaju lobiranje na teritoriji Republike Srbije.

Upisom u posebnu evidenciju strano fizičko lice stiče ista prava i obaveze kao i lobista.

Uslovi za obavljanje lobiranja za pravno lice

Član 11.

U Registar pravnih lica koja obavljaju lobiranje može se upisati pravno lice, ako:

- 1) je upisano u registar privrednih subjekata, odnosno u registar udruženja;
- 2) ima zaposlenog najmanje jednog lobistu;
- 3) nije osuđeno za krivično delo ili mu nije izrečena, odnosno ako mu je prestala mera bezbednosti, odnosno zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti;
- 4) odgovorno lice u privrednom društvu, odnosno udruženju nije osuđivano za krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje lobiranja i kome nije izrečena ili je prestala mera bezbednosti, odnosno zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti.

Strano pravno lice može da obavlja lobiranje u Republici Srbiji ako je registrovano za obavljanje lobiranja u državi u kojoj ima sedište i ako je upisano u posebnu evidenciju o stranim pravnim licima koja obavljaju lobiranje na teritoriji Republike Srbije.

Upisom u posebnu evidenciju strano pravno lice stiče ista prava i obaveze kao i domaće pravno lice koje obavlja lobiranje.

Zabrana obavljanja lobiranja

Član 12.

Izabranom, imenovanom, postavljenom, zaposlenom ili na drugi način radno angažovanom licu u organu vlasti, kao i licu na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje organ vlasti daje saglasnost zabranjeno je da obavlja lobiranje.

Zabrana obavljanja lobiranja prestaje po isteku dve godine od dana prestanka funkcije, odnosno prestanka radnog odnosa ili radnog angažovanja.

Obuka za lobistu

Član 13.

Obuku za lobistu sprovodi Agencija u skladu sa programom obuke koji donosi direktor Agencije.

O završenoj obuci za lobistu Agencija izdaje uverenje.

Obrazac uverenja o završenoj obuci za lobistu i naknadu za sprovođenje obuke za lobistu propisuje direktor Agencije.

Zahtev za upis u Registar lobista

Član 14.

Zahtev za upis u Registar lobista podnosi se Agenciji.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži ime i prezime, jedinstveni matični broj građana i prebivalište podnosioca zahteva.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana prilažu se dokazi o ispunjenosti uslova za obavljanje lobiranja.

Izgled i bliži sadržaj obrasca zahteva iz stava 1. ovog člana propisuje direktor Agencije.

Zahtev za upis u Registar pravnih lica koja obavljaju lobiranje

Član 15.

Pravno lice podnosi Agenciji zahtev za upis u Registar pravnih lica koja obavljaju lobiranje.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži naziv i sedište pravnog lica, matični broj i poreski identifikacioni broj, kao i ime i prezime, jedinstveni matični broj građana i prebivalište ovlašćenog lica.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana se prilažu dokazi o ispunjenosti uslova za obavljanje lobiranja za pravno lice.

Izgled i bliži sadržaj obrasca zahteva iz stava 1. ovog člana propisuje direktor Agencije.

Brisanje iz Registra lobista

Član 16.

Agencija donosi rešenje o brisanju iz Registra lobista:

- 1) na zahtev lobiste;
- 2) ako je lobista osuđen za krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje lobiranja;
- 3) ako je lobisti izrečena mera bezbednosti ili zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti;
- 4) ako je lobista postupao suprotno načelu integriteta;
- 5) gubitkom poslovne sposobnosti lobiste;
- 6) ako lobista postane funkcioner ili se zaposli, odnosno radno angažuje u organu vlasti.

Brisanje iz Registra pravnih lica koja obavljaju lobiranje

Član 17.

Agencija donosi rešenje o brisanju iz Registra pravnih lica koja obavljaju lobiranje:

- 1) na zahtev pravnog lica;
- 2) zbog prestanka pravnog lica;
- 3) ako pravno lice nema zaposlenog najmanje jednog lobistu;
- 4) ako je pravno lice osuđeno za krivično delo ili mu je izrečena mera bezbednosti, odnosno zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti;
- 5) ako je odgovorno lice u pravnom licu osuđeno za krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje lobiranja, kao i ako mu je izrečena mera bezbednosti, odnosno zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti;

6) ako je pravno lice povredilo odredbe ovog zakona koje uređuju načelo integriteta.

Rešenje o upisu i brisanju iz registra

Član 18.

Rešenje o upisu u Registar lobista, odnosno Registar pravnih lica koja obavljaju lobiranje donosi direktor Agencije u roku od 15 dana za fizička lica, odnosno u roku od 30 dana za pravna lica, od dana podnošenja urednog i potpunog zahteva.

Rešenje o brisanju iz Registra lobista, odnosno Registra pravnih lica koja obavljaju lobiranje donosi direktor Agencije najkasnije u roku od 15 dana od dana saznanja za postojanje razloga za brisanje iz registra.

Protiv rešenja direktora Agencije iz st. 1. i 2. ovog člana može se izjaviti žalba Odboru Agencije.

Odluka Odbora Agencije je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Registar

Član 19.

Agencija vodi Registar lobista i Registar pravnih lica koja obavljaju lobiranje.

Registar iz stava 1. ovog člana je javan i objavljuje se na internet stranici Agencije.

Pri vođenju registra iz stava 1. ovog člana Agencija je dužna da poštuje propise koji uređuju zaštitu podataka o ličnosti.

Način vođenja i obrazac registra iz stava 1. ovog člana bliže se uređuje aktom direktora Agencije.

Sadržina Registra lobista

Član 20.

U Registar lobista upisuju se podaci o lobistima, i to:

- 1) broj i datum upisa u Registar lobista;
- 2) ime i prezime, jedinstveni matični broj građana i prebivalište lobiste;
- 3) broj i datum rešenja o upisu u Registar lobista;
- 4) broj i datum rešenja o brisanju iz Registra lobista sa podacima o razlozima za brisanje.

Sadržina Registra pravnih lica koja obavljaju lobiranje

Član 21.

U Registar pravnih lica koja obavljaju lobiranje upisuju se podaci o tom pravnom licu, i to:

- 1) broj i datum upisa u Registar pravnih lica koja obavljaju lobiranje;
- 2) naziv i sedište pravnog lica;
- 3) broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata, odnosno registar udruženja;
- 4) matični broj i poreski identifikacioni broj pravnog lica;

5) ime i prezime, prebivalište i jedinstveni matični broj građana odgovornog lica u pravnom licu;

6) ime i prezime, prebivalište i jedinstveni matični broj građana lobiste zaposlenog u pravnom licu;

7) broj i datum rešenja o upisu u registar za lobistu zaposlenog u pravnom licu;

8) broj i datum rešenja o brisanju iz registra sa podacima o razlozima za brisanje.

Obaveza obaveštavanja o promenama

Član 22.

Lobista je dužan da obavesti Agenciju o promeni podataka o prebivalištu, a pravno lice koje obavlja lobiranje o promeni koja se odnosi na podatke iz registra privrednih subjekata, odnosno registra udruženja, poreskom identifikacionom broju, kao i promene koje se odnose na lobistu zaposlenog u tom pravnom licu.

O promenama iz stava 1. ovog člana, lobista, odnosno pravno lice koje obavlja lobiranje, dužni su da u pismenoj formi obaveste Agenciju, u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Upis podataka u registar

Član 23.

Agencija, po službenoj dužnosti, vrši upis podataka u registar iz člana 19. stav 1. ovog zakona, odmah po konačnosti rešenja o upisu, odnosno brisanju iz registra, kao i po dostavljanju obaveštenja o promenama iz člana 22. ovog zakona.

Agencija može od organa nadležnog za vođenje kaznene evidencije da zatraži podatke koji su od značaja za upis lobiste i pravnog lica koje obavlja lobiranje.

Posebna evidencija o stranim fizičkim i pravnim licima koja obavljaju lobiranje

Član 24.

Agencija vodi posebnu evidenciju o stranim fizičkim i pravnim licima koja obavljaju lobiranje na teritoriji Republike Srbije.

Posebna evidencija iz stava 1. ovog člana sadrži ime i prezime stranog fizičkog lica, odnosno naziv stranog pravnog lica, kao i druge podatke iz akta organa strane države na osnovu kojih ta lica obavljaju lobiranje u stranoj državi.

Način vođenja i obrazac evidencije iz stava 1. ovog člana propisuje se aktom direktora Agencije.

Posebna evidencija iz stava 1. ovog člana je javna i objavljuje se na internet stranici Agencije.

Primena Zakona o opštem upravnom postupku

Član 25.

Na postupak donošenja rešenja o upisu, odnosno brisanju iz Registra lobista i Registra pravnih lica koja obavljaju lobiranje primenjuju se odredbe zakona koji uređuje opšti upravni postupak.

III. SPROVOĐENJE LOBIRANJA

Započinjanje lobiranja

Član 26.

Lobiranje započinje obraćanjem lobiste ili neregistrovanog lobiste lobiranom licu u pismenoj formi.

Lobista je dužan da uz dopis kojim se obraća lobiranom licu dostavi i dokaz o upisu u Registar lobista, ugovor o lobiranju bez navođenja visine ugovorene naknade za lobiranje, kao i naziv zakona, drugog propisa ili opšteg akta za koji obavlja lobiranje.

Ugovor o lobiranju

Član 27.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja lobiranje, mogu započeti lobiranje tek nakon zaključenja ugovora o lobiranju.

Ugovor o lobiranju naročito sadrži:

- 1) podatke o ugovornim stranama (ime, prezime i prebivalište fizičkog lica, odnosno naziv i sedište pravnog lica);
- 2) predmet lobiranja (opis predmeta i cilj lobiranja);
- 3) podatke o načinu i vremenu trajanja lobiranja;
- 4) visinu naknade za lobiranje;
- 5) izjavu lobiste, odnosno odgovornog lica u pravnom licu koje obavlja lobiranje da će postupati u skladu sa pravilima lobiranja propisanim ovim zakonom i Kodeksom ponašanja učesnika u lobiranju.

Ako je ugovorna strana pravno lice koje obavlja lobiranje, ugovor o lobiranju sadrži i ime i prezime lobiste zaposlenog kod tog pravnog lica koje će sprovesti lobiranje.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja lobiranje, ne mogu se ugovorom obavezati na određeni ishod lobiranja.

Raskid ugovora i prekid postupka lobiranja

Član 28.

Raskid ugovora o lobiranju može da zahteva svaka ugovorna strana u svakom trenutku.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja lobiranje dužni su da, bez odlaganja, prekinu postupak lobiranja i raskinu ugovor o lobiranju ako:

- 1) posumnjaju da će povrediti načelo integriteta;
- 2) lobista, odnosno odgovorno lice u pravnom licu koje obavlja lobiranje postane funkcioner, zaposleni ili na drugi način radno angažovani u organu vlasti.

Prava lobiste

Član 29.

Lobista posle podnošenja dopisa iz člana 26. ovog zakona ima pravo da traži od lobiranog lica da ga primi u blagovremenom roku i da mu pruži podatke u vezi sa predmetom lobiranja.

Lobista ima pravo da bude blagovremeno obavešten o svim javnim raspravama i drugim oblicima javnih konsultacija u vezi sa pripremom i donošenjem propisa za koje obavlja lobiranje.

Obaveze lobiranog lica i organa vlasti

Član 30.

Lobirano lice dužno je da o prijemu dopisa iz člana 26. ovog zakona sačini obaveštenje i da ga u roku od 15 dana od dana prijema dostavi Agenciji.

Agencija može od lobiranog lica da zahteva dostavljanje vanrednih obaveštenja o kontaktima koje je imao u toku lobiranja sa lobistom, odnosno neregistrovanim lobistom.

Obaveštenje iz st. 1. i 2. ovog člana sadrži ime i prezime lobiranog lica, podatke o njegovoj funkciji, zaposlenju ili radnom angažovanju, ime, prezime i prebivalište lobiste, odnosno naziv i sedište pravnog lica koje obavlja lobiranje, kao i druge podatke od značaja za obaveštavanje Agencije.

Agencija može koristiti podatke iz obaveštenja iz st. 1. i 2. ovog člana za potrebe provere tačnosti podataka navedenih u izveštaju o radu lobista.

Način podnošenja, bliža sadržina i obrazac obaveštenja iz st. 1. i 2. ovog člana uređuju se aktom direktora Agencije.

Organ vlasti dužan je da vodi evidenciju o lobističkim kontaktima za funkcionere koji su izabrani, postavljeni, imenovani, zaposleni ili na drugi način radno angažovani u tom organu.

Evidencija iz stava 6. ovog člana sadrži ime i prezime lobiranog lica, podatke o njegovoj funkciji, zaposlenju ili radnom angažovanju, ime, prezime i prebivalište lobiste, odnosno naziv i sedište pravnog lica koje obavlja lobiranje, kao i druge podatke od značaja za obaveštavanje Agencije.

Bliža sadržina i način vođenja evidencije iz stava 6. ovog člana uređuju se aktom direktora Agencije.

Agencija vrši kontrolu sadržine i načina vođenja evidencije iz stava 6. ovog člana.

U slučaju kršenja obaveze iz st. 1, 2. i 6. ovog člana i člana 33. stav 2. tačka 3) i stav 3. ovog zakona, Agencija može lobiranom licu, odnosno odgovornom licu u organu vlasti izreći meru, u skladu sa zakonom koji uređuje sprečavanje korupcije, odnosno inicirati pokretanje disciplinskog postupka.

IV. IZVEŠTAVANJE

Izveštaj o radu

Član 31.

Lobista, odnosno pravno lice koje obavlja lobiranje dužni su da Agenciji dostave pismeni izveštaj o radu, najkasnije do 31. januara tekuće za prethodnu godinu.

Lobista, odnosno pravno lice za koje je doneto rešenje o brisanju iz registra, dužni su da, u roku od 15 dana od dana konačnosti rešenja, Agenciji dostave izveštaj o radu za period od podnošenja poslednjeg izveštaja do dana konačnosti rešenja.

Sadržaj izveštaja o radu

Član 32.

Izveštaj o radu sadrži:

- 1) broj i datum rešenja o upisu u registar;
- 2) podatke korisniku lobiranja u izveštajnom periodu (ime, prezime i prebivalište fizičkog lica, odnosno naziv i sedište pravnog lica);
- 3) podatke o lobiranim licima i organima vlasti kod kojih je obavljeno lobiranje (ime, prezime, funkcija, zaposlenje ili radno angažovanje lobiranog lica i naziv i sedište organa vlasti);
- 4) predmet lobiranja.

Bliži sadržaj i obrazac izveštaja o radu propisuje se aktom direktora Agencije.

Provera izveštaja

Član 33.

Tačnost podataka iz člana 32. ovog zakona proverava Agencija.

U cilju provere iz stava 1. ovog člana Agencija može:

- 1) zatražiti od lobiste, odnosno pravnog lica koje obavlja lobiranje dostavljanje ugovora o lobiranju;
- 2) zatražiti podatke od korisnika lobiranja;
- 3) zatražiti podatke od lobiranih lica i organa vlasti.

Lobista, pravno lice koje obavlja lobiranje, korisnik lobiranja, organ vlasti i lobirano lice dužni su da Agenciji dostave tražene podatke u roku od 15 dana od dana dostavljanja zahteva Agencije.

V. KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji pravnog lica koje obavlja lobiranje, lobiste i korisnika lobiranja

Član 34.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice koje obavlja lobiranje, ako:

- 1) pismenim putem ne obavesti Agenciju o promeni podataka, najkasnije u roku od 15 dana o dana nastanka promene (član 22);
- 2) otpočne postupak lobiranja pre zaključivanja ugovora o lobiranju (član 27. stav 1);
- 3) ne dostavi pismeni izveštaj o radu Agenciji, najkasnije do 31. januara tekuće za prethodnu godinu (član 31. stav 1);
- 4) u roku od 15 dana od dana konačnosti rešenja o brisanju iz registra, Agenciji ne dostavi izveštaj o radu za period od podnošenja poslednjeg izveštaja do dana konačnosti rešenja (član 31. stav 2);
- 5) ako Agenciji ne dostavi tražene podatke u propisanom roku (član 33. stav 3).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom u iznosu od 30.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se lobista, novčanom kaznom u iznosu od 30.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 5) ovog člana kazniće se pravno lice korisnik lobiranja, novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 2.000.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 5) ovog člana kazniće se fizičko lice korisnik lobiranja, odnosno odgovorno lice u pravnom licu korisniku lobiranja, novčanom kaznom u iznosu od 30.000 do 150.000 dinara.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 35.

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona doneće se do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 36.

Ovaj zakon stupa na snagu po isteku devet meseci od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.